

Dialýza u zdravotně postižených pacientů

Mgr. KROUPOVÁ Lenka, ZČU v Plzni, Fakulta zdravotnických studií, Katedra ošetrovatelství a porodní asistence
NACHTMANNOVÁ Kristýna, Dialyzační středisko B. Braun Avitum s.r.o. Plzeň

Úvod: Chronické onemocnění ledvin se nevyhýbá ani osobám se zdravotním postižením. Nikdy nevíme, kdy přijde okamžik, který nám změní celý náš život. Tím okamžikem může být kontrola u lékaře který zjistí závažné snížení funkce ledvin a budeme muset podstupovat pravidelnou dialyzační léčbu. Chronické onemocnění ledvin může postihnout kohokoliv z nás a nevyhýbá se ani osobám se zdravotním postižením.

Cíl: Jakým způsobem ovlivňuje pravidelná dialyzační léčba život pacienta se zdravotním postižením?

Metodika: Kvalitativní výzkumné šetření metodou polostrukturovaného rozhovoru ve 4 oblastech, bylo položeno 32 obecných otevřených otázek u 3 pacientů. Realizováno bylo na dialyzačním středisku v Plzni v prosinci 2017 až únoru 2018.

Analýza a interpretace výsledků významných aspektů:

	Žena se zrakovým postižením	Divka s tělesným postižením
Jak ovlivňuje pravidelná dialyzační léčba život pacienta se zdravotním postižením?		
Vyrovnání se s diagnózou	<i>Dobře, cítila úlevu od obtíží</i>	<i>Smířená s tím nejsem, chci, aby to skončilo</i>
Dříve onemocnění ledvin nebo zdravotní postižení	<i>Dříve zrakové postižení</i>	<i>Současné díky rychlé infekci</i>
Omezení s dialyzační léčbou	<i>Ani mě v ničem neomezuje</i>	<i>Nemožnost najít práci, únava</i>
Změnila se role pacienta v sociálním prostředí?		
Změna vztahů s blízkými	<i>Matka zemřela, otec je pozornější, nové kontakty na dialýze</i>	<i>Větší podpora, upevnění vztahů s matkou, otec se neadaptoval, nenavštěvuje ji</i>
Známky selhání role v rodině	<i>V důsledku zrakového postižení</i>	<i>Tak to asi ne</i>
Role pacienta na dialýze	<i>Dobře, líbí se mi tady</i>	<i>Jak kdy, závisí na punkci AVF</i>
Změna nebo omezení zájmů	<i>Nové návštěvy divadla nebo kina s kamarádkami</i>	<i>Částečně, bazén nyní ne, nové charitativní akce</i>
Jak vnímá kvalitu svého života pacient s nefrologickým onemocněním a zdravotním postižením současně?		
Negativní emoce, strach z budoucnosti	<i>Deprese, neutěšitelný pláč</i>	<i>Obavy z nemožné transplantace, z budoucnosti</i>
Plnění životních cílů a plánů	<i>Dialýza ani ne, to ty oči.</i>	<i>Dialýza brání nalézt práci, nový vztah</i>
Pozitivní přínos dialýzy do života	<i>Úleva od obtíží, noví kamarádi</i>	<i>Nic mě nenapadá</i>
Jak snaží a vnímají dialyzační ošetření pacienti s rozdílným zdravotním postižením?		
Pocity před ranním odjezdem na dialýzu	<i>Docela dobré pocity</i>	<i>Štve mi to, chci zpátky svůj život</i>
Příprava a transport na dialýzu	<i>Pomáhá pečovatelka, obtížný transport sanitkou</i>	<i>Nestíhám, potřeba více času díky protézám</i>
Komplikace při dialyzačním ošetření	<i>Nizký tlak krve, bolesti zad</i>	<i>Obtížná a bolestivá punkce AVF</i>
Změna místa na dialyzačním saále	<i>Nevadilo by mně to</i>	<i>I sebenemší změna mě rozhodila, nyní dobré</i>
Dostatečně informující personál	<i>Ano</i>	<i>Horší zvládnání psychicky než fyzicky</i>
Celkový pocit při dialyzačním ošetření	<i>Docela dobrý, úleva od obtíží</i>	<i>Přijdu a přeju si, aby byl konec</i>

Závěr: Cílem kvalitativního výzkumného šetření bylo získat informace o tom, jak pravidelná dialyzační léčba ovlivňuje život zdravotně postiženého klienta, které bychom následně mohli využít pro zkvalitnění ošetrovatelské péče poskytované na dialyzačních střediscích.

Výstup pro ošetrovatelskou praxi: organizace odborného semináře pro všeobecné sestry v dialyzačním zařízení.

Literární zdroje:

- LACHMANOVÁ, Jana. *Vše o hemodialýze pro sestry*. Praha: Galén, 2008. str. 130. ISBN 978-80-7262-552-9.
VÁGNEROVÁ, Marie. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, s.r.o., 2014. str. 815. ISBN 978-80-262-0696-5.
MICHALÍK, Jan a kol. *Zdravotní postižení a pomáhající profese*. Praha: Portál, s.r.o., 2011. str. 512. ISBN 978-80-7367-859-3.
<https://eluc.kr-olomoucky.cz/verejne/lekce/221>